

Pr Karmen Joller
Sotsiaalminister
info@sm.ee

Teie 01.07.2025 nr 1.2-2/52-1

Meie 30.07.2025 nr 1.5-1/6733-1

„Elutähtsa teenuse osutajate määramine tervishoius“ eelnõu ning „Sotsiaalministeeriumi korraldatavate elutähtsate teenuste kirjeldus ja toimepidevuse nõuded“ muutmise eelnõu kooskõlastamine

Lugupeetud sotsiaalminister

Kooskõlastame eelviidatud määruste muutmise eelnõu järgnevate märkustega.

- 1) Palume selgelt lahti kirjutada, millistest komponentidest koosneb eeldatavasti ETO-de lisanduv püsikulu. Juhime tähelepanu, et Tervisekassale teadaolevalt ei olnud planeeritud ETO-de kulu rahastamine Tervisekassa vahenditest. Varasemate kokkulepete alusel ei pidanud Tervisekassa seda rahastama ja kokkulepe oli leida mujalt vajalikud vahendid.

Samas on täna seletuskirjas välja toodud: „Potentsiaalselt võivad tekkida kaudsed kulud Tervisekassale, toimepidevuse tagamisega kaasnevad püsikulud osutuvad planeeritust oluliselt suuremaks.“

Vastav seletuskirja sõnastus on olemuselt vastuolus varasemate kokkulepetega. Palume selle osas selgitusi.

- 2) Palume täpsustada, kas täna on planeeritud selliselt, et kriisi ajal osutavad teenust ainult ETO-d näiteks tavapärase perearstiabi asemel? Sellest tulenevalt, kas on planeeritud selliselt, et kriisi ajal rahastab Tervisekassa ainult ETO-de tegevust?

- 3) Palume täpsustada eelnõus või vähemalt seletuskirjas, mida hakkab maksma Tervisekassa (tööjõud, teenused või midagi muud?). Niisamuti palun fikseerida eelnõus, et kui Tervisekassale pannakse kohtustus finantseerida osa ETO-dest, siis vastavad vahendid tulevad riigieelarve vahenditest. Hetkel, kui ei tea ette, kui palju on ETOSid kokku, ei ole võimalik Tervisekassal selle osas eelarvet planeerida.

Märgime ära ka vajaduse teada, kuidas on planeeritud erinevate ETO tüüpide rahastamine ning nendevaheline finantseerimise jaotus, tagamaks selgus vahendite koguse varumisel ja hilisema jagamise hetkel.

- 4) Juhime tähelepanu, et määruses „Elutähtsa teenuse osutajate määramine tervishoius“ on välja toodud, et „*Perearstiabi osutajate, keda elutähtsa teenuse osutajaks määrata, arvu kehtestamisel lähtutakse järgnevatest põhimõtetest: 1) määratakse ainult nii palju perearstiabi osutajaid elutähtsa teenuse osutajateks, kui on teenuse toimepidevuse tagamiseks vajalik.*“

Leiame, et eeltoodud sõnastusega ei ole võimalik kulusid ennustada, kuivõrd kui isegi ühe perearstiabi ETO kulud kokku arvestada, ei ole teada, mitmega tuleb arvestada. Vastav sõnastus ei soosi planeerimist, mis on aga kriisi ennetava haldamise vaates väga oluline aspekt.

- 5) Eelnõus tuuakse välja, et eelnõu rakendamine tugevdab perearstiabi osutajate toimepidevust kriisiolukordades, võimaldades neil jätkata vältimatu arstiabi osutamist ka hädaolukordades. Palume selgust, kuidas eelnõu rakendamine TTOde toimepidevust tugevdab? Kas silmas on peetud seda, et ETO perearstiabi keskused saavad juba enne kriisi lisameetmeid, lisaressursi, koolitusi vmt? Või on silmas peetud seda, et neil on olemas kindlus edasiseks rahastuseks ka kriisi ajal? Kui silmas on peetud veel midagi muud, palume see konkreetselt välja tuua.
- 6) Palume eelnõus siiski defineerida, mida peetakse kriisiolukorras vältimatuks abiks/perearstiabiks. Juhime tähelepanu, et eelnõu reguleerib perearstiabi osutaja elutähtsa teenuse kirjeldust. On eksitav rääkida samaaegselt perearstiabi kättesaadavusest ning see piirata ära vältimatu abiga, defineerimata vältimatut abi teisiti kui TTKS § 5 sisu. Selliselt jääb eelnõu sisutühjaks. Kui tahta selliselt ETOde kohustust piirata, on kohane rääkidagi vaid vältimatu abi tagamisest või siis defineerida tagatav perearstiabi muul viisil kui TTKS-i vältimatu abi.
- 7) Näeme vastuolu määruses „Elutähtsa teenuse osutajate määramine tervishoius“ § 1 lõikes 5. Vastava lõike 5 kohaselt: „*Eelnimetatud kriteeriume arvestatakse tervikuna, nimetades elutähtsa teenuse osutajaks piirkonnas asuvatest perearstiabi osutajatest enim kriisidega toimetulekuks valmis olevat.*“

Vastavalt seletuskirjale: „*Elutähtsa teenuse osutaja määramisel võivad erinevad kriteeriumid piirkonniti omada erinevat kaalu. Seetõttu valitakse perearstiabi osutaja, kes on kriisiolukorras kõige tõhusam.*“

Meie hinnangul on kohane ETO tervishoiuteenuse osutajad määrata enne kriisi, et nad oleksid kriisi olukorraks valmis. Meie arusaama alusel näeb seda ette ka enamik eelnõude sisust. Samas viidatud määruse § 1 lg 5 sõnastuse ja seletuskirja koosmõjus tuleb enne kriisi

ära oodata, et ETO-sid määrama hakata, kuivõrd alles siis on teada, kes on realiseerunud kriisiolukorras kõige tõhusam. Palume sõnastus (vähemalt seletuskirjas) ümber vaadata selliselt, et ETO määramise ajaraamis ei saaks tekkida kaheti mõistetavust.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Rain Laane
juhatuse esimees

Matis Rüütel
Matis.ruutel@tervisekassa.ee